

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Prologvs Rvperti Ad Cvnonem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

PROLOGVS RVPERTI

AD CVNONEM.

QVID FACIAM O PHILOCHRISTI OMnes auditores beniuoli, quia animus meus materiam qualem cunq; sibi obiectā, quāuis supra uires sit, interpretatā siue inoperatā abire non sinit. Ecce cuiā amicorū sponsae uel sponsi (quāliū in Canticis est illa uox, murenulas aureas faciemus tibi, uermiculatas argento) multū roganti, opusculū tribus ædiderā libellis secundū materiam quā ille mihi obiecit, scilicet de sacramentis fidei sub Dialogo Christiani & Iudei, quod uidelicet opusculum pro re uel qualitate suimet anulū placuit appellari, atq; hoc fa-

cto, putabā me satis fecisse illius uoluntati bonæ & laudabili. At ille, iuxta quod sapientia dicit. Qui edunt me, adhuc esuriunt; & qui bibunt me, adhuc sitiunt. ubi hoc tantillū cōmedit & bibit, amplius esuriens & sitiens, & quasi irritato mentis palato ex gustu boni saporis, hoc rogare, hoc instanter petere addidit: ut apponerē loqui adhuc contra pfidiam Iudaicā, primū de tribus personis unius summæ diuinitatis, & demonstrare illi, quāuis in uito, trinitatis gloriā testificatā esse ex lege & prophetis: quas nimix scripturas ipse legit & recipit. Deinde cur uel quomodo magis ad personā filij pertinuerit susceptio carnis. Deinde & hoc demonstrare quod tēpus illud, quo natus est hic Iesus Christus, quē cōfitemur & scimus Messiam ipsum esse, quē expectabant patres sancti, promissum sibi, à ueritate nō t̄ discrepare, immō ualde cōcrepet prophetiā, quā Patriarcha Iacob p̄locutus est. Non auferetur sceptrū de Iuda, & dux de fœmoribus eius, donec ueniat qui mittēdus est. Hæc tria proponēs, num paruā aut facilē mihi materiā obiecitse uisus est? Immo rem magnā, rem difficilē imposuit, & quanto propinquius huc animus accedit, & postulata facere cupit, tanto pondus esse grauius sentit, & penē refugit, nisi q̄ maiora suis uiribus iam dudū cū auxilio dei uersare consueuit. ¶ Quid igitur facia? Nimix hoc expedit & optimū est, ut habens amicū, eam ad illū mediā nocte, & dicam. Amice, cōmoda mihi tres panes, quoniā amicus meus uenit ad me de uia, & non habeo quod ponā ante illū: animus meus amicus meus, qui tamen sæpe elongatur à me, ita ut rectē clamem, & cor meū dereliquit me. Ergo uex dicere licet, & amicus & desertor ipse est. Amicus nimix, in eo dū intus se cōtinet: amicus, dū uocat & ad aliquē sanctorū cōuertitur: amicus, dū cogitat altius, quod dei filius propter nos uirginis filius factus est: amicus, dū adhuc altius intuetur mysterium crucis, quod per illā idē dei filius omnia traxit ad se: amicus, dū adhuc altissime gloriā beatæ Trinitatis cupit uidere, quasi per speculū & in ænigmate. Hunc deniq; sumet processum, & olim in quadā uidit imagine, & nunc rebus aliquantisper experitur. Dū post multa quæ scrutatus est in scripturis eiusdē Christi filij dei testimonia, nunc tandē aliquid dulce uel iocundum de gloria sanctæ Trinitatis & processione Spūs sancti effari desyderat. ¶ In quo autē desertor idē est? Nimix desertor in crebra resolutione, desertor in p̄positi obliuione, desertor in fenestris per quas nō deberet exire, desertor in uisu, desertor in auditu, desertor in gustu, desertor in odoratu, desertor in tactu, hic talis ecce nunc, ut sæpe fecit, de uia redijt ad me. Sed quid dicā? Non habeo (ut iā dixi) quod ponā ante illū, non habeo ex me sermonē bonū siue rectū & bene sonantē, quo digne ualeā exequi opus p̄positū. Restat igitur, ut (sicut iam dixi) eā ad illū uex amicū, ad illum singulārē amicū, qui cū deus esset, propter nos homo factus est, amicus & frater, dicāq; ei. Amice, cōmoda mihi tres panes, amice, da sermonē q̄ & cor meū reficiat atq; delectet, & cultores trinitatis, qui cunq; legerint uel audierint, ædificet. ¶ Olim dum tu, amantissime mi Cuno, Ratisponensis ecclesiæ Præful uenerabilis, Legato sedis apostolicæ, domino Wilhelmo, Præfesto Episcopo, quædā ex operibus nostris demonstrasses, & ille, ut uir studiosus & adprimē eruditus, intentæ legeret atq; amplecteretur: inter cætera libuit eū sciscitari, si aliquid operis ædidissem de processione spūs sancti. Quod quia satis desyderanter sciscitatus est,

A tu nimix

Cant. I.

Anulus Ruperi, Opusculū lib. III.

Ecci. 24.

Argumentū huius operis.

lege. discret. pet. Gen. 49

Animus hōis nūc amicus, nūc desertor est. Luc. ij.

Psalm. 39.

Iohan. 12.

Luc. 11.

Legatus Sedis Aplicæ.

PROLOGVS RVPERTI AD CVNONEM.

tu nimirum pro bona uoluntate penè indoluisti, quod non haberè quod per illū deportari
 posset ad uestigia sanctæ Apostolicæ sedis, de materia huiuscemodi, ut esset q̄si margarita
 super opus illud, quod (ut tu putabas) uelut auge ille exoptauit, & secū tulit, uidelicet expla-
 natione in sex priores ex. XII. prophetis. Exemplar illud te agente & illo expectente ami-
 si, sicut & cætera multa nostrorū operū exemplaria, q̄ tu profectus in episcopatu abstulisti.
 Cū ergo postulatū ingredi uellē de gloria sanctæ trinitatis, memoria simul illius diei memo-
 ris dulcedinē sermonis permiscerē secundū hanc materiā de processione spūs sancti. Fate-
 or quia mox, ut occurrit mentio siue suggestio hæc (quæ utinā ipsius sit paracleti, de quo
 dñs: ille uos (inquit) docebit omnia, & suggeret uobis omnia quæcūq; dixerō uobis) uale-
 de cōplacuit, faciēq; mentis ad occurrēdū sibi deliniuit, & hilarē effecit. ¶ Sed quomodo
 Iudæo cōpeteret hic stare in dialogo (ut ille amicus postulauit) ante faciē Christiani reue-
 lata facie cōtemplantis sanctæ trinitatis: & quæstiones proponere, quarū solutione magis
 ac magis reuelatur uultus Moysi: cū ille à prima reuelatione statim fugere cōsueuerit.
 Amoto itaq; illo, sola cū quiete & tranquillo ocio sacras peragret paginas Christiana fide-
 des, quatinus & ille non inturbet, & tu Christiane nihilominus habeas qd̄ cupis, quan-
 tum per nos deo iuuante fieri potest.

Iohan. 14.

alsi gloriam

RVPERTI ABBATIS

TVITIENSIS DE GLORIFICATIONE TRI-
 nitatis, & processione sancti spiritus. Liber .I.

¶ Quod mysterium sanctę Trinitatis thesaurus sit desiderabilis, &
 quod thesaurus in agro absconditus sit. Caput .I.

Mach. 13.
 Thesaur⁹ ab-
 sconditus in a-
 gro.

THESAVRVS DESYDERABILIS TV
 nobis es d̄ admirabile mysterium Trinitatis, & thesaurus
 absconditus quidē, sed taliter, ut inueniri possis ab hoie at-
 tento qui te quarit, illuminatos per fidē habens suæ men-
 tis oculos. Vbi em̄ thesaurus ille absconditus est in agro.
 Sic eterñ dñs ipse dicit in Euangelio: Simile est regnū cœ-
 lorū thesauro abscondito in agro. Mira res. Non in saccu-
 lo, non in diuersorio, nō in cubiculo intra cubiculū, ubi so-
 lent homines abscondere thesaurū suū, quia de furtibus so-
 liciti sunt, sed in agro, id est, in propatulo. Qualis (rogo)
 hæc est absconso, absconditū esse in publico. At tamē ita

est, & oino uerū est. Hoc opus nunc suscepimus, & hæc præsentis operis nostri est intē-
 tio, demonstrare, q̄liter uel quo thesaurus iste sit absconditus in agro, dicamus ergo, quo-
 niam thesaur⁹ istū solis cæcis absconditū inuenimus nos: & hunc oculos habentibus, quia
 men forte nōdum satis uiderūt, & uidere uolūt, quasi prænto demonstramus digito.

¶ Quod sancta ueteris instrumenti scriptura ille ager sit, & quā ob causam
 conuenienter agri nomine significata sit. Caput II.

Psal. 86.
 Scripturæ po-
 pulorū sacra
 Biblia.

AGER iste de quo proposuimus: sancta ueteris instrumenti scriptura est. Et recte
 dicitur ager: quia profectō res publica est, res in aperto posita, & cunctis homi-
 nibus, immō populis omnibus, legere uel audire cupientibus, proposita est.
 Hinc est illud in psalmo ueraciter dictū. Dominus narrabit in scripturis popu-
 lorū. Quid nāq; est qd̄ dicit in scripturis populorū, nisi ac si diceret, in scripturis q̄ populis
 expositæ sunt, uel q̄ à populis oibus legi possunt. Quod ut diceret nō fuisset necessarium,
 nisi essent quædā scripturæ siue quædā scripta q̄ nō sunt populorū, uerbi gr̄a, scripta Pla-
 tonicorū: scripta Aristotelicorū. Nimirū ad distantia eorū, q̄ illi scripserūt, scripturę sacrę
 recte dicuntur scripturę populorū, q̄ uidelicet pplos, id est simplices, à suimet lectione nō
 repellūt